

Carin Gardbring
Ordförande Sveriges Ekumeniska Kvinnoråd

Att vara trogen i det Lilla

Vi hör ihop. I dagarna har vi blivit sju miljarder människor. Vad jag gör har betydelse för andra både i min närhet och långt borta. Hur lyssnar vi ärligt till varandra? Vi lever i en globaliserad värld vilket innebär nya möjligheter och villkor för oss att mötas och skapa gemensamma förutsättningar för att alla ska kunna leva ett värdigt liv. Vi vet att människor lever i fattigdom, i brist på demokrati och rättvisa. Att vissa har och andra inte har, är tyvärr ett huvudproblem vi måste förhålla oss till. Det är nu fyra år kvar tills FN:s millenniemål ska vara uppfyllda år 2015.

Världens länder enades för första gången, år 2000, om en gemensam dagordning för global utveckling i FN:s åtta millenniemål. Inriktningen är att avskaffa fattigdom och hunger i världen. Ett av målen är att öka jämställdheten mellan kvinnor och män. Det finns många positiva trender i FN:s rapportering som världen kan bygga vidare på, t ex har stora framgångar skett inom utbildningsområdet. Fler människor än någonsin kan läsa och skriva. Många fler barn går nu i skolan.

Det är dock en del kvar att arbeta med när det gäller kvinnors rättigheter till utbildning, lika lön och ägande, deltagande i beslut på alla nivåer och tillgång till mat att försörja sin familj med. Världens kvinnor utför mer än hälften av allt arbete och producerar hälften av all mat. De får dock endast 10 procent av alla inkomster och äger en procent av all egendom. Detta trots att omkring 120 av FN:s 193 med-

lemsländer garanterar kvinnors lika rätt att äga egendom och att det finns lag om lika löner.

Allt fler länder erkänner att mat är en mänsklig rättighet och har lagt in det i sin grundlag. Förutsättningar för förändring finns men för att millenniemålen ska uppnås krävs både finansiella resurser och politisk vilja. FN:s pågående klimatförhandlingar påminner oss starkt om detta. Klimatet är vår gemensamma tillgång och handlar inte bara om miljöförstöring utan också om social rättvisa och livskvalité.

Vi rör oss på olika nivåer i samhället. Samhällets olika aktörer måste engagera sig och samverka för att det ska ske en förändring. Politiker, akademi, media, kultur och det civila samhället i övrigt – tillsammans kan vi hitta vägar att nå målen att skapa fred och rättvisa. Även om konventionen om mänskliga rättigheter i första hand innebär skyldigheter för stater, så har alla aktörer i samhället – individer, lokalsamhällen, organisationer och företag – ett moraliskt ansvar att bidra till att förverkliga människors rätt att leva i fred. Det är svårt att överblicka och förstå konsekvenserna av hur jag påverkar andra. Det är därför viktigt att börja i det lilla, t ex handla ekologiskt, rättvisemärkt, närproducerat och söka säsong produkter.

Att engagera sig i lokalt arbete är ett annat sätt att börja i det lilla. Så gjorde de tre kvinnor från Afrika och arabvärlden som i år får dela på Nobels fredspris: Liberias president Ellen Johnson Sirleaf, den liberianska medborgarrättskampen Leymah Gbowee och journalisten Tawakkul Karma från Jemen. Den norska Nobelkommitténs motivering är "för deras ickevåldskamp för kvinnors säkerhet och

”Världens kvinnor utför mer än hälften av allt arbete och producerar hälften av all mat. De får dock endast 10 procent av alla inkomster och äger en procent av all egendom.”

deras rätt till fullt deltagande i fredsbyggande arbete” med direkt hänvisning till Säkerhetsrådets resolution 1325 för kvinnor, fred och säkerhet. ”Vi kan inte uppnå fred och demokrati och varaktig fred med mindre än att kvinnor får samma möjligheter som män att påverka utvecklingen på alla plan i samhället,” säger Nobelkommittén vidare i sin motivering.

Vi hör ihop. Paulus skriver till församlingen in Korinth, 1 Kor 12:12ff, ”Lider en kroppsdel, så lider också alla de andra. Blir en del hedrad, så gläder sig också alla de andra.” (1 Kor 12:26)